

دواى ۲۷ / ۹ چى ؟ ... ئاسە كمال

“ھونەر ئاۋەندەيەك نىيەتلىك خەلق پىشانىدا بولساۋەستايى
بىلەنچەكوشەكە بىلەن شەكىل پەيدانى. ” بىر تەلەت بىر تەخت...

ئەمەل پىرسىيەرەك ئىستەلە زىننى زىربەلى موچەخەران و لەلىزى
نازايەتەكاندا دەت و دەچە؟
ھەر خەلپىشاندان و پىراكتىكەكى جەماۋەرى بىلەن دواى خەيدا وشىيەرەكى
تەبىئەت بىلەن ھەنگاۋانەلى خەك دىزى دەسەتەت دىنەن ، ۋە ھەرۋەھا
دەركەك سەبارەت بىلەن ۋەزىيەت دەسەتەت لاي خەك دروست دەك. دواى
نەمەشى ھەزى جەماۋەرى نەزەرى مەمەستە و كەركەك و كەرمەند و ھەزەرى
شارۋەشارەكەكانى سەلمەنى لە ۲۷ سەپتەمبەردا ، زەمىنەكانى دروست
بونى ۋەقەيەتەكى نوپۇس لە چاۋەۋەلى و ئىرادە و تەجەربەلى خەكەكى
نەزەرىدا دەركەۋەتون.

ئەمەل شەھىدى دوۋە دواى گەنگە بوين لەم نەۋەدا. يەكەمەن شەكىتى
يەكەتە مەمەستەيانى خەبەرەكانى دەسەتەت بوۋ لە ۲۵ مەنگە بىلەن
ئىختىۋا كەردەنى ئەمەل شەپەلى نەزەرىتەن . دوۋەمەن شەكىتى درۋشمى
“گەنگەۋەلى پەلەمان و كەكەۋەتنى لايەنەكان” كەكتەلى گەنگەۋەلى يەكەتە
و ئىسلامىەكان بوۋ بىلەن لەۋەدەبەردەنى نەزەرىتەۋەكان. لەبەرامبەر
ئەمەل دوۋە شەكىستەدا ، سەۋرەھەدەنى ھەزەكى نوپۇس لەگەنگەۋەلى
نەزەرىتەۋەكاندا دەبەينەن كە خەۋەستى شەنە دابەنەردەنى موچە و
لەبەردەنى بىلەرى پەشەكەۋەتى موچەلى بىلەن كەردەتەۋە.

شەكىتى ھەۋەۋەكانى يەكەتە مەمەستەيان و خەبەرە نەۋە دەسەتەتەدار و
نەۋە ئەپەزىسەن گەنگە بىلەن ھەشتە ۋەۋەمە پىرسىيەرە چى بىلەن نەي؟
ۋەۋەمە لە بىلەنى دوۋەمە ئەۋە دواۋەدايەك كە چى لە ۲۷ مەنگە فەربەين و
بىلەن داۋاكارىيە سەربەخەلى خەك و بىلەن ھەزە جەماۋەرىۋە دەتەۋەنەن
چى بىلەن؟

مەمەستەيانى نەزەرى بىلەن پەشتەۋەلى ھەزەكى جەماۋەرى بىلەن تەپەلى پەيان
لە سەل شەقەمەكانى شارۋەشارەكەكان دەنگەندا بىلەن كەتەلى ھەتەنى
دەۋرى ئەمەل نەۋەزەلىتە دەزەنەلى يەكەتە مەمەستەيان دا و ھەزە
خەلپەن نەشاندەكە سەد بىلەن ھەزەلى لەۋەكانى ئەمەل كەخراۋەلى
سەربەدەسەتە. ئەمەل ژمارە گەۋەرى بىلەن مەنە ئەۋەكە ھەزەلى شارۋەلى
مەمەستەيان لەمەل خەلپەشاندەندە بىلەن دەركەۋەت و ئەمەل ئەۋە
ۋەشەرىيە درۋست دەكەتە مەمەستەيان ئەمەل پەۋەستەيان بىلەن ھەزە

یەکێتی مامستایان نی و خایان هه‌زێکی زیاتریان هه‌یه‌ به‌ فشاردانان له‌سه‌ر ده‌سه‌لات. له‌مه‌ش گه‌نگه‌ر له‌م وداوه‌دا یه‌که‌تی مامستایان دوو ژێر په‌شته‌ر شکسته‌یان هه‌نا له‌وه‌ی به‌ناوه‌ی مامستایانه‌وه‌ داوایان ده‌کرد که ئه‌وان په‌یامیان به‌ حکومه‌ت ناردوه‌ ئیتر په‌ویست به‌ خه‌پیشاندان ناکا.

به‌لام به‌چی دوا ۲۵ سا له‌ ته‌جروبه‌ی خه‌مه‌تکردنی ئه‌م یه‌که‌تی مامستایانه‌ به‌ده‌سه‌لات هه‌شته‌ کاته‌ قسه‌کردنی مامستایانه‌ به‌زمانی خایان نه‌هاتوه‌ و خایان کخراوه‌کی جه‌ماوه‌ری سه‌ربه‌خه‌ به‌رامبه‌ر به‌ ده‌سه‌لات دروست ناکه‌ن؟ ئایا جه‌گای خه‌باتی یه‌کسه‌ی اهردوو مامستایان و خه‌پیشاندانی ۲۷ سه‌پته‌مه‌به‌ر چیه‌؟

به‌گومان هاوشانی مامستایان ده‌سته‌ی نا‌ه‌زایه‌تی‌کنی خه‌ک و به‌ره‌ی خه‌ک و ده‌سته‌ی کانی شار و شارچه‌ی کانی ته‌ دروست بون ، به‌لام دیسان ئه‌م هه‌وه‌انه‌ش په‌ژووبه‌اون. خه‌پیشاندانی جه‌ماوه‌ری ۲۷ ی سه‌پته‌مه‌به‌ر نیشانی ده‌دا که ئه‌مه‌ سه‌ره‌که‌وتنی نا‌ه‌زایه‌تی‌کان په‌ویستی به‌ کخراوه‌کی سه‌رتاسه‌ری و فیدراسیۆنه‌کی ناوه‌نده‌ی کانه‌. به‌چی ئه‌م کخراوه‌ سه‌رتاسه‌ریه‌ په‌ک نایه‌ت سه‌ره‌ره‌ی خا‌ه‌وه‌به‌شه‌کانیان و به‌شاریان شان به‌شانی یه‌که‌تر له‌خه‌پیشاندانه‌کاندا؟

گه‌یه‌کان چیه‌؟

زه‌ر باس له‌ نه‌بونی سونه‌ت و ته‌جروبه‌ی کخراوبون له‌ نه‌و کرکه‌کار و مامستا و کرمه‌ند و خه‌که‌ی کوردستاندا ده‌کره‌، به‌لام وکه‌ به‌هه‌خت ده‌سه‌ت “هونه‌ر ئاوه‌نده‌یه‌که‌ نی له‌ استیت وکه‌ خه‌ی په‌شان بدا به‌هه‌کو جه‌کوشکه‌ به‌ شه‌که‌ په‌دانی.” ده‌رکه‌ی ئه‌مه‌ له‌ مه‌کانه‌یزم و ناسینی زه‌مه‌ینه‌ و په‌داوایه‌ستی‌کانی کخراوبون له‌ کوردستان، ئه‌وه‌ هونه‌ره‌یه‌ که له‌ داوه‌نه‌انی ئه‌گه‌کانی دروستکردنی کخراوه‌ی جه‌ماوه‌ریدا یه‌ په‌ویسته‌مانه‌.

په‌شه‌ره‌ شه‌که‌ جه‌ماوه‌ر کاته‌که‌ ده‌رکه‌ به‌ په‌ویستی کخراوبون ده‌کا که ئایدیای کخراوبون له‌لای دروست بوته‌. دروست بونی ئه‌م فه‌کرشه‌ خه‌ی به‌ره‌نه‌ی نجاه‌ی تاقیکردنه‌وه‌یه‌تی. به‌نمونه‌ مامستایان کاته‌که‌ له‌ شه‌که‌ له‌گه‌ ده‌سه‌لاتدان له‌ په‌ناو موچه‌دا په‌ویسته‌یان به‌هه‌زکه‌ تا فشار له‌سه‌ر حکومه‌ت دا به‌نه‌ مل به‌خواسته‌ی کایان بدا. به‌ئمه‌شه‌ یه‌که‌تی مامستایان تاقیکردوه‌ و سه‌ره‌نه‌که‌وتن . دواتر له‌ ده‌رگای حزبه‌کانیان دا و له‌ره‌شه‌ هه‌چ موچه‌یه‌کیان ده‌سته‌ نه‌که‌وت. له‌ره‌وه‌ به‌دوا به‌دیله‌که‌دا ده‌گه‌هه‌ن و له‌ ۲۷ سه‌پته‌مه‌به‌ر دا ده‌رکیان به‌وه‌کردوه‌ که هه‌زکه‌ی گه‌وره‌یان هه‌یه‌ به‌لام وکه‌ له‌شه‌کی گه‌شته‌نی به‌ ئه‌سقان و

پیکر وای کټ ناتوانه باش بجوئ و هټنټ کټی بکار بند. ئستا
 ژانی لټ دایک بونی ټټ کخراوټکی گرتو. بټټام تائټ وکاتټی ئم دټرکټ،
 پټویستی ټټ کخراوی سټربټخټ، نټبوټ بټ پټټټټیټکی عټمټلی کټ بتوانټ
 بټسټر ئو ټټ گټریټ سیاسی و سونټ تانټ دا زاټ بټت کټ لټ ناو
 ناټټ زایټ تیټ کاندټ باټادټ سټټ، ئټوا وټک درو شمټک دټمټنټټوټ.
 ناسینی هټلومټرجی سیاسی و ئابوری کوردستان گرنټ بټ دیاریکردنی
 میکانیزم و پټوسیتیټکان و پټټټټیټ عټمټلی ټټ کخراو بون. دواکټوتویی
 ئابوری و کټمټټایټیټی کوردستان خټی بټرهټمی ئم سیستم و مټدیټی
 حوکمټانیټ میلیشیا ییټ نټک بټ پټټټوانټوټ، ئټگینا فرسټ و
 زټمینټکانی گټشټی ئابوری و کټمټټایټیټی لټم هټرټمټ دا هټیټ.
 واقعیتټی میرنشین و ئیمارتټی بندټماټیټی میلیشیا یی زټمینټکانی
 پټکټهټنانی ټټ کخراوی جټماوټری و گټشټی فکری و سیاسی و کټمټټایټیټی
 بټرتټسک کردټټوټ و ئمټ کار یگټری لټسټر دټرکټوتنی هټزی چینایټی
 کرټکاران داناوټ و بټشټکی گټورټی ئم هټنټی کردټټ جټکدار و
 ئندام و کادری حزب وکټمټټگایټکی میلیتاریستی و نابټرهټمهټن و
 گټشټنټ کردووی دروستکردوټ. ئمټش کار یگټری لټسټر ئاستی گټشټی فکری
 و کټمټټایټیټی و فټرهټنگی کټمټټگټداناوټ. و ابټسټیټیټی بټدټسټات و
 تټقدیسی ټټمزی نټټوټی و ئاین، بټ بټهایټی بټ مافی تاکټکټسی و
 ئازادیټ فټردیټکان و ئازادی دټخاټټتکردنی سیاسی و کرانټوټی
 کټمټټایټیټی دروستکردوټ. ئم فاکتټرانټ ټټگرن لټ بټردټم خټبات و
 دروستکردنی ټټ کخراوټی جټماوټری و پیشټی و سټراسټریدا.

قورسایټی ئم و ابټسټټبونټی موچټ و گوزټران بټ پټیوټست بون
 بټ حزبټکانی ناو دټسټات ټټ گټریټکی سټرکټکی دټرکټوتنی هټزی ټټ کخراوی
 جټماوټری سټربټخټ و دټر بټدټسټاتټ. هټرچټند پټویستی
 ټټوټټوټوټوټی دټسټات لټلایټن خټټکی کټم دټرامټټوټ و بټتایبټت
 موچټخټران بوټټ ناچار یټک بټټام ئوټی ئم ناچار یټ ناگټیټنټت
 بټوټی بټټت سونټت و پراکتیکټکی خاوټن پټټټوټ و ټټ کخراو، کار یگټری
 ئو سونټت و پټټټزانټیټ کټ هټزی ناټټ زایټ تیټکان بټسټر حزبټکان و
 بټرټ سیاسیټ دټر بټیټکټکانی نټو دټسټاتدا و دټرټوټی دټسټاتدا
 دا بټش دټکا.

لټنټو مامټستایان و لټنټو دټسټټکانی ناټټ زایټ تیټدا خاټی هاوټبټش بټ
 پاشټکشټ بټ بټیاری پاشټکټوتی موچټی حکومټتی هټرټم نټبټتټ میحوټری
 کټکردنټوټ و ټټ کخراو بون بټټکو ټټ کخټرانټی مامټستایان
 و ناټټ زایټ تیټکان هټشتا لټقټ ناغی نټبونټی پټټټیټیټ عټمټلیدان بټ
 سټرخستنی ئم خواستټ و هټشتا لټټر ساییټی دا بټشبونټ سیاسی و
 ئایدیټلټژیټکانی ساحټی سیاسیدان. نمونټی ئمټ، شټټی شارچټتی و

دابلش بون بسار بری دژی پارتی و دژی گواندای ک دتوانه
یزی ئو و مامستا و خپشاندرانه تک بدا ک له ولر بن یان
لسلمانی یکه خواستی موچه و لبردنی ب یاری پاشکوتی موچه یان
ه ی.

ئم هم لومرجه کا تک دگوت ک کخ رانی ئم نا زایه تیانه
بتوانن ئم سنورانیه دسماتداران دروستیان کردو ب زلنن و
خکی نا ازی له دوری خواستی هوشانوی ب یاری پاشکوتی موچه
یکگرتوبک. له هر دوریه کدا خواستک یان چنه داواکاریه
د بته خای هاو بشی نا زایه تیکان ک کخراوبون له گروی
بدست ه نانی ئو و خواستانه دای.

پش ه نگو وکی عمالی و سرکه وتنی خواستک ئو ئیراد و درکه لای
خک دروست نابته ک گایه کی تر ه ی جگ له وابسته بون ب
حزبه کانی دسمات ب بدسته نانی موچه و دابینکردنی
گوزران. ه نگوای یکه م ب کخراوبون له ئستادا له دوری
سرکه وتنی ئم داخواریه "هوشانوی ب یاری پاشکوتی موچه"
تو وری بسته. ئگر ئم هم زه نا ازیه تسلیم ب هوشه کانی
پارزگاری سلمانی و یکه تی مامستیان و حزبه کانی نهوده سمات
نه ب ب پاشکش کردن و سوربته لسه ر داوای لبردنی ب یاری
پاشکشای موچه ئو و باو بون به هزی ج ماو دروست د ب و
لر و کخراوی ج ماو ری گ داد کوت و تجروبه ی خپشانندان و
نا زایه تیکانمان به ره می د ب. هرکا تک ئم سرکه وتنه بدست
هات خک ب پراکتیکی خای استی فکره ی کخراوی سربخه و
قازانجه کی به ددره کوه. ئم خای کتایی نی ب گیشتن ب
کخراوبون و دروست بونی کخراوی ج ماو ری به کو تیا
تجروبه ی که ک سونه و درکی وشیارانه له کخراوبون دروست د کا
و خک دچته دروای سنوری حزبه دسماتدارانه و و پتی
ناوکی موچه له دستی حزبه کانی ناو دسمات دچنه. ئم
گایه کی دورودرژ تا دگات به وای خکی کرکار و مامستا و
فرمانبر و ه ژار بتوانن له دست سرجم وابسته یکانی تر
زگاریان به و پته ژای عمالیان ب ئم شش به رده وام ه ب.
ئم له کوردستان له گه سیستمک به و وین ک د یان یکه تی
مامستیان و بری ج راو جری دسماتیه ه ی و د یان پته ژای
سیاسی و ئابوری وابسته کردنی خکی به دسماتیه ی و ه ی و
له بناغه دا ئم سیستمه ملیشیا به بنما و حزبه پیوسیتی به
گه یی یشیه ی.

به کورته نا زایه تی ۲۷ سپته مبر په مان نیشان د دا ک به رگریه کی
ج ماو ری دژ به برسی کردن و بردنه دواوای چاو و انیه کانی خک له

ستا ندردی ژیا نه کی مدهرن هه یه. ئهم بهرگریه زه مینه یه که خراوبونه جا له ژهره رناوهک و بهر شوازهک بهت.

ئهمم به ئیعتیباری یه که تی مام ستایان و سه ندیکا کانی ده سهات و نه که وتنه ژرباری دروشمی "زیندوکردنه وه یه پرله مان وه که وتنی حزبه کانی ناو ده سهات" و بونی هه زاران خه پیشاندهر و مانگرتو نیشانی ده دا که زه مینه یه سهرکه وتنی جه ماوه ری به شکست په هه نانی به یاری پاشه که وتی موچه به هه زوه له ئارادایه .

ئسته کاتی جه مله یه وازه هه نانی ئاشکرای مام ستایانه له م یه که تییه حزبیه و لابر دنی ئهم بوکه شوشانه و جه گرتنه وه یه تی به که خراوی مام ستایانی نااهزی و سهربه خه. سهرکه وتنی مام ستایانی نااهزی که له یزی په شه وه یه خه پیشاندان و مانگرتن و بایکه تی ئه ستادان کاریگه ری گرنگی ده به له سهر کارمه ندان و کره کاران و چینه که مده رام ته کانی تریش که هه مان هه نگاو به یه که خراوکردنی یزه کانیان بهرن.

ئسته کاتی ئه وه یه که ده ستی نااهزایه تییه کانی خهک و به ره یه خهک و ده ستیه کانی شار و شاره که کانی تر یه کگرتوبن. نمونه یه "سه ندیکای هاو پشته" کره کارانی په له ندا له که تایی هه شتا کانی سه ده ی بیست ته جروبیه که له و جه ره که خراوانی که له کاتی قهیرانی سیاسی و ئابوری سه راسه ریدا نیشانی ده که ده توانه هه زه کی جه ماوه ری به که انکاری گه وره به نه ته مه یدان.

ئاسه کمال